

VŠĮ PALANGOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA 2015-2017 METAMS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centre programos paskirtis - užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą įstaigoje.

2. VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro korupcijos prevencijos programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355, Nr. 60-2346) patvirtinta Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programa, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297; 2012, Nr. 122-6109), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. 60-1945; 2006, Nr. 77-2973), Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu (Žin., 1997, Nr. 67-1659; 2000, Nr. 18-431), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 98-4339), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Sprendimų projektų poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. 23-975), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607 „Dėl padalinių ir asmenų, valstybės ir savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 83-3015), Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. 89-2741), Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybių įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 103-4622), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-942 „Dėl Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 60-2877).

3. Pagrindinės programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens tiesioginis ar netiesioginis siekimas, reikalavimas arba priėmimas turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal einamas pareigas, taip pat valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens veiksmai arba neveikimas siekiant, reikalaujant turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau arba kitam asmeniui ar šią naudą priimant, taip pat tiesioginis ar netiesioginis siūlymas ar suteikimas valstybės tarnautojui, jam prilygintam asmeniui turtinės ar kitokios asmeninės naudos (dovanos, paslaugos, pažado, privilegijos) už atlikimą arba neatlikimą veiksmų pagal valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens einamas pareigas, taip pat tarpininkavimas darant nurodytas veikas.

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos

paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Valstybės ar savivaldybės įstaiga (toliau – įstaiga) – valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, taip pat viešoji įstaiga, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga.

Įstaigos vadovas – valstybės tarnautojas, konkurso būdu ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas vadovauti įstaigai, taip pat viešosios įstaigos, kurios vienas iš steigėjų yra valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, vadovas.

Valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo – valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, turintis atitinkamus įgaliojimus užsienio valstybės institucijoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje ar tarptautinėse teisminėse institucijose, taip pat oficialūs kandidatai į tokias pareigas. Be to, valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba bet kokioje valstybinėje, nevalstybinėje ar privačioje įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje ar verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus administracinius įgaliojimus arba turi teisę veikti šios įstaigos, įmonės ar organizacijos vardu, ar teikia viešąsias, tame tarpe ir sveikatos apsaugos priežiūros, paslaugas.

Viešoji paslauga – valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų juridinių asmenų veikla teikiant asmenims socialines, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir kitas įstatymų numatytas paslaugas. Įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka viešąsias paslaugas gali teikti ir kiti asmenys.

4. Kitos Programoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Programos 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

II. KORUPCIJOS PRIELAIDOS VŠĮ PALANGOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS CENTRE

5. Bendrosios korupcijos prielaidos VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centre:

5.1. socialinės (nepakankamas sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimas, nepakankamai aiškus santykis tarp sveikatos apsaugos ir socialinės politikos, nėra atsakomybės pasidalijimo ir kt.);

5.2. teisinės (teisės aktų netobulumas, dažnas jų keitimas, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas sudaro sąlygas darbuotojams piktnaudžiauti tarnyba, sudaryti dirbtines kliūtis žmonėms, siekiantiems įgyvendinti savo teisėtus interesus; kokybės sistemų ir reglamentų stoka, profesinio elgesio kodeksų nebuvimas ir kt.);

5.3. institucinės (nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais, trūksta viešumo, nepilnai aprašytos ir ne visada aiškios sprendimų priėmimo procedūros, motyvacinės karjeros sistemos nebuvimas, neskaidrus sprendimų priėmimo procesas, nepakankamas viešumas sprendimų, kuriems priimti nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo, priėmimas, darbuotojų rotacijos nebuvimas ir kt.);

5.4. struktūrinės (sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai, nepakankama elektroninės valdžios plėtra, neefektyvus informacinių technologijų naudojimas ir kt.);

5.5. visuomenės pilietiškumo stoka (visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumai ir prieštaravimai, nesipriešinimas korumpuotiems sveikatos sistemos darbuotojams, piliečių nenoras dalyvauti antikorupcinėje veikloje ir kt.);

5.6. išoriniai veiksniai (tinkamų sąlygų atskirų sveikatos sistemos subjektų sąžiningai konkurencijai nesudarymas, pacientų pasyvumas antikorupcinei veiklai);

7. Specifinės prielaidos sveikatos sistemoje, įtakojančios įstaigos veiklą: administracinių teisės pažeidimų nustatymas, protokolų surašymas, baudų skyrimas, medicininės paskirties aparatūros, vaistų ir kt. viešieji pirkimai ir užsakymai, bei nepakankama informacija sveikatos priežiūros įstaigose apie teikiamas nemokamas ir mokamas sveikatos priežiūros paslaugas, apie pacientų teises ir pareigas ir t. t.

8. Galimos korupcijos pasireiškimo prielaidos įstaigoje:

- 8.1. sveikatos priežiūros įstaigos veiklos vykdymas – lėšų, gautų iš ligonių kasų ir kt., tikslinis panaudojimas;
- 8.2. veikla, susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu;
- 8.3. viešieji pirkimai ir užsakymai;
- 8.4. personalinės atsakomybės ir standartinių procedūrų stoka teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;
- 8.5. viešųjų sveikatos priežiūros paslaugų bei duomenų ir ataskaitų apie suteiktas paslaugas teikimas.

III. GALIMOS KORUPCIJOS ĮSTAIGOJE PASEKMĖS

9. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:
 - 9.1. pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė;
 - 9.2. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą sveikatos apsaugos priežiūra;
 - 9.3. sumažėti pacientų pasitikėjimas įstaigoje;
 - 9.4. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzti farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos prekėmis ir prietaisais, ryšiai su korumpuotais sveikatos sistemos darbuotojais.

IV. PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS

10. **Programos tikslas** – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centre.
11. **Pagrindiniai Programos uždaviniai:**
 - 11.1. atskleisti korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
 - 11.2. atgrasinti asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo;
 - 11.3. siekti veiksmingos korupcijos prevencijos ir ugdyti antikorupcinę kultūrą VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centre.
 - 11.4. įtraukti į korupcijos prevenciją VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros pacientus;
 - 11.5. skatinti skaidrų ir atvirą viešųjų paslaugų teikimą.
12. Korupcijos prevencijos programos priemonės įvardintos VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane.

V. SIEKIAMI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

13. Siekiami rezultatai:
 - 13.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
 - 13.2. patobulinti korupcijos prevencijos organizavimą VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centre;
 - 13.3. padidinti visuomenės nepakantumą korupcijai;
 - 13.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą VšĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centru.
14. Programos tikslo ir uždavinių įgyvendinimas vertinamas vadovaujantis efekto ir rezultato rodikliais:
 - 14.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų įstaigoje skaičius;
 - 14.2. laiku ir tinkamai įvykdytų Programos įgyvendinimo plano priemonių skaičius;
 - 14.3. asmenų, pranešusių apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytis;
 - 14.4. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;
 - 14.5. oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų santykis;

- 14.6. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus santykių;
- 14.7. informacinių pranešimų apie korupcijos prevenciją įstaigos organizuojamuose renginiuose skaičius.
- 14.8. nustatytų korupcijos atvejų paviėšinio skaičius.
- 15. Kiekviena konkreti Programos įgyvendinimo priemonių plano priemonė vertinama pagal Programos įgyvendinimo priemonių plane numatytus vertinimo kriterijus.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

- 16. Programai įgyvendinti sudaromas VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro korupcijos prevencijos 2015–2017 metų programos įgyvendinimo priemonių planas, kurio priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.
- 17. Programos įgyvendinimą įstaigoje organizuoja, jos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo kontrolę atlieka ir metodinę pagalbą korupcijos prevencijos klausimais teikia asmuo atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.
- 18. Už konkrečių Programoje numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Programos įgyvendinimo priemonių plane nurodyti asmenys.
- 19. Pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslo, uždavinių, priemonių pakeitimo, atnaujinimo, papildymo ir pan. įstaigos direktoriui raštu teikia už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingas asmuo. Programos pakeitimai įforminami VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro direktoriaus įsakymu.
- 20. Siekiant nuosekliai vertinti pasiektą pažangą, nustatyti kliūtis ir problemas, kylančias įgyvendinant Programą, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę asmuo periodiškai teikia informaciją apie priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą ir tai pagrindžiančius duomenis įstaigos vadovui, stebėtojų tarybai ar steigėjui.

VII. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

- 21. Ši Programa vykdoma iš įstaigos biudžeto asignavimų.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 22. Programa įsigalioja Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
 - 23. Programa skelbiama VŠĮ Palangos asmens sveikatos priežiūros centro interneto svetainėje www.palangospoliklinika.lt.
-